

Република Србија
АГЕНЦИЈА ЗА БЕЗБЕДНОСТ САОБРАЋАЈА
-ИНТЕРНА РЕВИЗИЈА-
Број: 401-00-00015/2024-01
Датум: 16. мај 2024. год.
Београд

СТРАТЕШКИ ПЛАН РАДА
ИНТЕРНЕ РЕВИЗИЈЕ
АГЕНЦИЈЕ ЗА БЕЗБЕДНОСТ САОБРАЋАЈА
за период 2024 - 2026. године

Сагласан
в.д. директора
Бранко Стаматовић

Београд, мај 2024. године

I УВОД

1. Организација и законски основ

Интерна ревизија је континуирана активност која се спроводи у Агенцији за безбедност саобраћаја (у даљем тексту: Агенција) са циљем пружања независног и објективног уверавања, као и саветодавне активности која доприноси унапређењу пословања Агенције и достизању постављених циљева. То се постиже коришћењем систематичне методологије за анализу: пословних процеса, поступака и активности са циљем да се утврде организациони проблеми и препоруче решења.

Делокруг интерне ревизије обухвата систематично и дисциплиновано испитивање и оцењивање ефикасности процеса управљања ризицима, система интерних контрола, као и процеса управљања организацијом у циљу давања објективног и непристрасног уверавања руководиоцима Агенције.

Да би интерна ревизија ефикасно обављала своје послове и извршавала своје циљеве потребно је да планира извршење свога рада. У складу са наведеним и стандардом интерне ревизије 2010 - Планирање, извршни руководилац ревизије мора да установи план заснован на оцени ризика како би одредио приоритете активности интерне ревизије који су у складу с циљевима организације. Радни план интерне ревизије се заснива на процени ризика који се мора проводити (најмање) једном годишње.

Стратешки план којим се утврђују стратешки циљеви интерне ревизије, заснива се на дугорочним циљевима корисника јавних средстава и процени ризика интерне ревизије, који се доноси до краја текуће године за следећи трогодишњи период.

Функције интерне ревизије су утврђене чланом 82. Закона о буџетском систему („Службени гласник РС”, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 - испр., 108/13, 142/14, 68/15 - др. закон, 103/15, 99/16, 113/17, 95/18, 31/19, 72/19, 149/20, 118/21, 118/21 - др. закон и 138/22), Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору („Службени гласник РС”, број 89/19), Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору („Службени гласник РС”, бр. 99/11, 106/13 и 92/2023), Приручником за интерну ревизију, Повельом интерне ревизије Број: 401-00-00016/2024-01 од 16. маја 2024. године, и Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Агенцији.

Интерна ревизија врши проверу примене закона и поштовања правила интерне контроле, оцену система интерних контрола у погледу адекватности, успешности и потпуности, врши ревизију начина рада која представља оцену пословања и процеса, укључујући и нефинансијске операције, у циљу оцене економичности, ефикасности и успешности, даје савете када се уводе нови системи и успоставља сарадњу са екстерном ревизијом.

Стратешким планом интерне ревизије Агенција за период 2024 - 2026. године утврђени су главни правци деловања интерне ревизије и утврђују се визија и мисија интерне ревизије, начела и стандарди који ће се користити у раду, циљеви и задаци, планирање интерне ревизије, утврђивање ризика система, област ревизије, људски потенцијал, сарадња са Централном јединицом за хармонизацију Министарства финансија и Државном ревизорском институцијом и извештавање.

Стратешки план је израђен на основу процене идентификованих ризика у основним процесима, који могу утицати на постизање циљева Агенцији. У Стратешком плану су конкретно назначене основне области ревизијског деловања у наредном трогодишњем периоду.

Ажурирање Стратешког плана врши се у децембру текуће године, на основу поновног сагледавања ризика. На основу Стратешког плана припрема се Годишњи план рада интерне ревизије за 2025. годину и следеће календарске године.

2. Визија интерне ревизије

Визија интерне ревизије је да буде високо цењена, стручна саветодавна помоћ руководству Агенције, која даје видљиви допринос унапређењу организације и активности Агенције и ефикасном остваривању постављених циљева.

Визија ће се остварити континуираним подстицањем позитивних промена у пословању, пружањем уверавања руководству у вези са функционисањем успостављених система финансијског управљања и интерних контрола.

Визија је да се послови обављају на високом нивоу професионалности, организованости, ефикасности и ефективности, примењујући стандарде најбоље праксе, како би се континуираним унапређивањем пословања подизао углед Агенције.

3. Мисија интерне ревизије

Мисија интерне ревизије је да унапређује и штити организационе вредности, тиме што обезбеђује на ризику засновано и објективно уверавање, савет и поглед.

Мисија интерне ревизије је пружање помоћи директору и свим руководиоцима Агенције, у постизању дефинисаних циљева на најефикаснији, најекономичнији и најефективнији начин, уз истовремено побољшавање квалитета извршавања послова из делокруга рада Агенције, као и смањивање трошкова пословања. Мисија интерне ревизије оствариваће се путем израде независних и стручних мишљења о систему интерних контрола Агенције, као и давањем препорука за њихово побољшање.

Мисија је усмерена на постизање циљева, да се стручно, непристрасно, ефикасно и неутрално обављају законом утврђени послови Агенције, остваривање општег интереса у области безбедности саобраћаја, остваривање међународне сарадње у овим областима, као и друга питања из надлежности Агенције.

4. Начела, стандарди и етички кодекс

Интерна ревизија у Агенцији вршиће се применом начела независности, објективности, стручности и трајности:

1) **Независност** - рад интерне ревизије је независан од свих активности које могу бити предмет ревизије;

2) **Објективност** - захваљујући својој независној позицији интерни ревизор ће бити у могућности да пружи најобјективније стручно мишљење;

3) **Стручност** - интерни ревизор мора бити стручно оспособљен за послове ревизије и током рада се мора континуирано стручно усавршавати;

4) **Трајност** - интерна ревизија се спроводи у континуитету, по стратегијским областима, у плану утврђеним интервалима.

5. Стандарди интерне ревизије

Интерна ревизија ће се обављати на начин и по поступку у складу са међународним стандардима интерне ревизије које је утврдио Међународни институт интерних ревизора, прописима којима се уређује интерна ревизија у јавном сектору Републике Србије, прихваћеним Етичким кодексом.

Повељом интерне ревизије Агенције и актима Централне јединице за хармонизацију.

6. Циљсви и задаци

Према Закону о буџетском систему и Правилнику о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору, интерна ревизија помаже руководству Агенције у постизању његових циљева примењујући систематичан и дисциплинован приступ у оцењивању активности и то:

- 1) идентификовањем и проценом ризика у субјекту ревизије;
- 2) проценом адекватности и ефикасности система финансијског управљања и контроле у односу на:

- идентификовање, процену ризика и управљањем ризика од стране субјекта ревизије;
- усклађивањем пословања са законима, интерним актима и уговорима;
- поузданост и потпуност финансијских и других информација;
- ефикасност, ефективност и економичност пословања;
- заштиту информација, извршавање задатака и постизање циљева.

- 3) пружањем саветодавних услуга и давањем препорука за побољшање активности и праћењем поштовања примене датих препорука.

7. Планирање ревизије

1. Планирање ревизија је неопходно будући да интерној ревизији омогућава: остваривање циљева, утврђивање приоритета и обезбеђивање ефикасног и ефективног коришћења ресурса.

2. Планирање поред тога пружа:

- 1) основу за процену будућих потреба за ресурсима;
- 2) овлашћење да се поступа по плану, након што план одобри директор;
- 3) стандард / репер у односу на који се може мерити стварна успешност;
- 4) средство кроз које руководство треба да прихвати послове које обавља интерна ревизија;
- 5) сталну евиденцију фактора који су узети у обзир приликом утврђивања плана, као и донетих
судова (одлука).

3. Планирање је кључни део процеса ревизије и обухвата четири фазе. Прву фазу овог процеса представља Стратегијски план који наводи покривеност ревизијом у наредне три до пет година и представља основу целог процеса планирања. Друга фаза је Годишњи план рада који је заснован на првој години стратегијског плана и детаљно наводи ревизије које ће се обавити у наредних дванаест месеци. Трећа фаза су Оперативни планови, који наводе ресурсе потребне за остваривање Годишњег плана рада. Оперативни планови се ревидирају и ажурирају током целе

године, узимајући у обзир шта је стварно остварено. Коначно, четврту фазу чине Планови задатака ревизије који се припремају на почетку сваке ревизије наведене у Годишњем плану рада.

Планови интерне ревизије засновани су на ревизији система.

Према Правилнику о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору („Службени гласник РС”, бр. 99/11, 106/13 и 92/2023) активности интерне ревизије укључују израду:

1. Стратешког плана;
2. Годишњег плана и
3. Плана појединачне ревизије.

Стратешки план, којим се утврђују стратешки циљеви интерне ревизије, заснива се на дугорочним циљевима Агенције и процени ризика интерне ревизије. Интерни ревизор припрема Стратешки план на основу консултација са директором.

Годишњи план рада интерне ревизије се припрема сваке године на основу стратешког плана. Интерни ревизор припрема Годишњи план који одобрава директор Агенције. Годишњи план детаљно наводи ревизије система које ће се обављати у текућој години.

Свака појединачна ревизија обавља се на основу припремљеног плана који детаљно описује предмет, циљеве, трајање, расподелу ресурса, ревизорски приступ, технике и обим провера. План појединачне ревизије и са њим повезане програме, који детаљно описују ревизорске поступке, припрема интерни ревизор.

Узимајући у обзир ревизорски капацитет (1 ревизор), нето капацитет ревизије у данима (у просеку 140 дана годишње), као и просечно трајање једне ревизије (35 дана), у периоду 2024 - 2026. године планира се 5 редовних ревизија. Поред ових ревизија планира се и праћење завршених ревизија као и пружање саветодавних услуга, смерница, тренинга и стручног усавршавања. Додатно, предмет ревизије могу бити и процеси и пројекти на основу ванредног налога за ревизију, издатог од стране директора па се за такве ревизије обезбеђују додатни дани интерног ревизора.

8. Извештавање и кадровски ресурси

Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Агенцији, предвиђено је да послове интерне ревизије обавља интерни ревизор.

Интерна ревизија ће редовно неформално обавештавати руководство о напретку ревизије. По завршетку ревизије, нацрт извештаја се доставља руководиоцу ревидираног субјекта на разматрање. Коначни извештај, који садржи и званични одговор руководства на нацрт извештаја, доставља се руководиоцу Агенције.

За сваку обављену ревизију саставља се ревизорски извештај који садржи резиме, циљеве и обим ревизије, налазе, закључке и препоруке, детаљни извештај, план за извршење датих препорука као и коментаре руководиоца Агенције. Ревизорски извештај је званични документ у коме интерна ревизија сумира свој рад на ревизорском ангажовању, и представља трајну врсту доказа о професионалном карактеру активности интерне ревизије и омогућава процену доприноса интерне ревизије и праћење рада интерне ревизије.

Поред извештаја о обављеним ревизијама система, интерни ревизор сачињава годишњи извештај о раду интерне ревизије коришћењем упитника који припрема и објављује, на интернет страници Министарства финансија - Централна јединица за хармонизацију Министарства финансија.

Запослени представљају кључ успеха интерне ревизије. Због тога се посебно обраћа пажња на висококвалификоване појединце, њихову обуку и усавршавање. Личне карактеристике и вештине

су подједнако важне као и образовање и стечено искуство, а укључују:

1. способност брзог аналитичког разумевања и оцене система и контрола, као и доношење исправних закључака;
2. одлучност да се одређена испитивања спроведу све до логичких закључака, али и одлука да се одустане од одређених начина испитивања, уколико се покажу као непродуктивни;
3. креативан приступ послу;
4. способност задобијања поштовања и сарадње са колегама из субјекта ревизије;
5. способност писане, вербалне и невербалне комуникације на тактичан, аргументован и убедљив начин;
6. аргументовано закључивање пред вишим руководиоцима уколико је то потребно;
7. способност чврстог заступања става (мишљења) и ефикасног аргументовања;
8. вештине преговарања и рада под притиском;
9. способност предлагања решења проблема и изналагања практичних решења у кратком року;
10. тактичност и дипломатију и
11. лични интегритет.

Сталан професионалан развој, укључује интерну и екстерну обуку, као и максимално ангажовање интерног ревизора, што доприноси остварењу постављених циљева.

II СТРАТЕШКО ПЛАНИРАЊЕ

1. Сврха стратешког планирања

Стратешки план као основа процеса планирања интерне ревизије у Агенцији, идентификује области које ће бити предмет ревизије у периоду од 2024. до 2026. године. Ово се обезбеђује објективним приступом у дефинисању подручја ревидирања који се заснива на процени ризика, по тачно дефинисаним критеријумима и утврђеној методологији која помаже интерној ревизији да оцењује системе интерних контрола, да оптимално користи ресурсе и повећа ефективност.

Добар стратегијски план:

1. помаже у идентификовању области које треба да буду предмет ревизије;
2. омогућава објективан приступ дефинисању послова интерне ревизије који је заснован на процени ризика;
3. помаже интерној ревизији приликом оцене система контрола и
4. интерној ревизији омогућава да оптимално користи ресурсе и побољша ефективност услуга које пружа руководству. Према Стандардима Института интерних ревизора службе за интерну ревизију планирање треба да обављају на основу процене ризика, те да планове ревидирају и ажурирају сваке године.

2. Системи - као предмет ревизије

Први корак у изради Стратешког плана представља идентификовање предмета ревизије. При идентификацији система, дефинисани су системи који покривају све циљеве и активности организације.

С обзиром, да неки системи у потпуности покривају одређени циљ руководства, док их други системи само делимично покривају, приликом израде Стратешког плана утврђени су системи којима се може рационално управљати и који ће пружити доказе који ће потврдити оцену адекватности система контрола.

Системи који су од кључног значаја за успешно пословање, а који ће бити предмет ревизије

у наредне три године су:

СИСТЕМИ КАО ПРЕДМЕТ РЕВИЗИЈЕ	
1.	СЕКТОР ЗА ВОЗАЧЕ
2.	СЕКТОР ЗА ВОЗИЛА, КОНТРОЛУ И СТРУЧНИ НАДЗОР
3.	СЕКТОР ЗА ПРЕВЕНЦИЈУ И ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ
4.	СЕКТОР ЗА ПРАВНЕ, ОПШТЕ И ЗАЈЕДНИЧКЕ ПОСЛОВЕ
5.	ПОСЛОВИ У ОКВИРУ НАДЛЕЖНОСТИ КАБИНЕТА ДИРЕКТОРА
6.	Ad Hoc ПОСЛОВИ ПО НАЛОГУ ДИРЕКТОРА

Предмет ревизије биће системи свих нивоа ризика (висок, средњи и низак), с акцентом на системе вишег и средњег ризика. Циљ је да у средњорочном периоду предмет ревизије буду сви системи, у одређеном степену, независно од нивоа ризика.

Ови системи су сврстани међу најчешће области ревизије, које се разматарају у јавним агенцијама, а који се спроводе у Републици Србији.

Након што су утврђени системи који ће бити предмет ревизије у наредне три године, извршена је процена ризика за сваки од наведених система, са циљем да се утврде приоритети и учесталост ревизије, посебно системи који носе већи ризик за субјекта ревизије као целине.

Циљ је да се обаве ревизије које представљају суштину буџетског система (планирања, извршење и извештавање).

2.1. Елементи ризика система

У циљу адекватног стратешког планирања извршена је процена ризика система који су одређени као предмет ревизије у текућој и наредне три године, а то су:

1. Систем јавних набавки;
2. Ад Нос ревизије система по налогу министра

Након дефинисаних система који ће бити предмет ревизије у текућој и наредне две године, врши се процена ризика за сваки од наведених система, са циљем да се утврде приоритети и учесталост ревизије, посебно система који носе већи ризик за Агенцију као целину.

Процена ризика извршена је израчунавањем индекса ризика за сваки систем. Овај приступ утврђивања ризика представља комбинацију утврђивања степена ризика за сваки елемент - фактор ризика и додељивање тежине сваком од њих.

Израчунавање индекса ризика је извршено применом следеће формуле:

$$I_r = C_r \times T$$

1. I_r - индекс ризика
2. C_r - степен ризика (рангирање)
3. T - тежина

Елементи ризика система, односно подаци, дати су на бази финансијског плана за 2024.

Области ревизије у Системи стратешког планирања

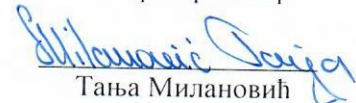
На основу извршеног идентификовања и процене ризика у пословању Агенције, овим стратешким планом дефинисани су системи ревизијског ангажовања у овој и наредне две године.

7. Сарадња са Централном јединицом за хармонизацију и Државном ревизорском институцијом

У наредном трогодишњем периоду у оквиру функције интерне ревизије, поред послова обављања интерне ревизије по приказаним системима, континуирано ће се обављати следећи послови:

- 1) Давање предлога и сугестија при увођењу система, задатака, процедура у раду Агенције и доношења аката и докумената;
- 2) Сарадња са Централном јединицом за хармонизацију, Државном ревизорском институцијом и струковним удружењима и академским круговима из области интерне ревизије. Сарадња са Централном јединицом за хармонизацију која је образована при Министарству финансија је од великог значаја за интерну ревизију, ради добијања смерница, упутстава и обавештења о примерима најбоље међународне праксе ревизије;
- 3) Обављање других послова и задатака у циљу остваривања сигурног и адекватног функционисања интерне ревизије у Агенцији;
- 4) Сарадња са интерним ревизорима из других јавних агенција ради размене искустава и мишљења.

Интерни ревизор

Тања Милановић